

ירושלים, כ' בסיון התשע"ז
14 ביוני 2017
166/2017

תיקון (18/06/2017): לוחות 5, 7, 8, 9, 11 ו-12 (מסומן באדום).

סיכום מאזן התשלומים של ישראל לרבעון הראשון של שנת 2017 Israel's Balance of Payments - January - March 2017

ברבעון הראשון של שנת 2017:

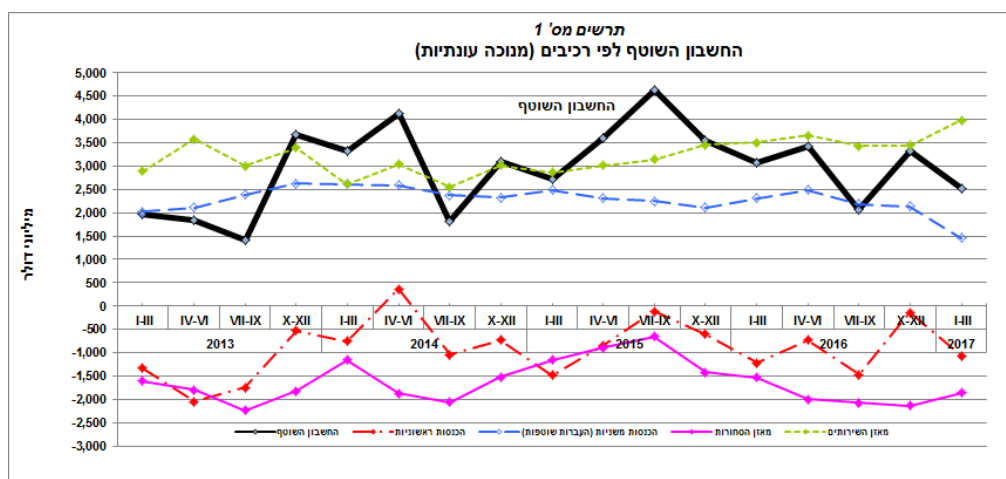
- העודף בחשבון השו"ף* הסתכם ב-2.5 מיליארד דולר, בהמשך לעודף של 3.2 ברבעון הקודם.
- מאזן הסחורות והשירותים* הסתכם בעודף של 2.1 מיליארד דולר, בהמשך לעודף של 1.2 ברבעון הקודם.
- יצוא הסחורות והשירותים* עלה ב-3.5% בהשוואה לרבעון הקודם והסתכם ב-25.4 מיליארד דולר.
- יבוא הסחורות והשירותים* הסתכם ב-23.3 מיליארד דולר בדומה לרבעון הקודם.
- בהשקעות ישירות של תושבי ישראל בחו"ל חלה עליה של 1.0 מיליארד דולר, בהשוואה לממוצע של 3.3 מיליארד דולר בארבעת הרבעונים הקודמים.
- השקעות נטו של תושבי ישראל בחו"ל, בניירות ערך זרים סחירים, עלו ב-4.0 מיליארד דולר, בהשוואה לממוצע של 0.4 מיליארד דולר בארבעת הרבעונים הקודמים.
- השקעות נטו של תושבי חו"ל, בניירות ערך ישראלים סחירים, עלו ב-1.7 מיליארד דולר לעומת ירידה של 1.3 מיליארד דולר ברבעון הקודם.
- יתרות מטבע החוץ של ישראל עלו ב-3.7 מיליארד דולר, מזה 3.0 מיליארד דולר תוצאה של רכישת מט"ח ע"י בנק ישראל והסתכמו בסוף מרץ¹ ב-103.2 מיליארד דולר.
- חוב חיצוני נטו: עלייה בעודף הנכסים על התחייבויות, העודף הסתכם ב-140 מיליארד דולר בהשוואה ל-124

ברבעון המקביל אשתקד.

* בדולרים שוטפים ובניכוי השפעת העונתיות.

לידיעת הקוראים, עודכנו נתוני מאזן התשלומים של ישראל וכן נתוני מצבת הנכסים וההתחייבויות של ישראל מול חו"ל (IIP) לשנים הקודמות [פירוט נוסף בסוף ההודעה](#).

[ללוחות ולנתוני התרשימים](#)

¹ כולל שינויים בערך הנכסים הנובעים מתנודות בשערי החליפין או במחירי הנכסים המוחזקים.

א. החשבון השוטף (לוחות 1 ו-2)**א.1 כללי**

הנתונים על הגירעון בחשבון השוטף מתקבלים מסיכום מאזן התשלומים שנערך בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לרבעון הראשון של שנת 2017. הסיכום כולל את עסקאות תושבי ישראל עם חו"ל בחשבון הסחורות, השירותים, ההכנסות הראשוניות (הכנסות מהשקעות פיננסיות ומשכר עבודת שכיר) וההכנסות המשניות (העברות שוטפות) בדולרים שוטפים ובניכוי השפעת העונתיות.

לוח א. התפתחות החשבון השוטף
מיליוני דולרים, נתונים מנוכי עונתיות

תקופה	חשבון סחורות	חשבון שירותים	חשבון הכנסות ראשוניות	חשבון הכנסות משניות (העברות שוטפות)	החשבון השוטף
I-III 2013	-1,607	2,943	-1,335	2,028	2,028
IV-VI 2013	-1,803	3,645	-2,043	2,108	1,906
VII-IX 2013	-2,232	3,066	-1,744	2,382	1,472
X-XII 2013	-1,818	3,448	-534	2,625	3,721
I-III 2014	-1,154	2,625	-748	2,616	3,338
IV-VI 2014	-1,873	3,047	361	2,583	4,117
VII-IX 2014	-2,061	2,547	-1,045	2,377	1,819
X-XII 2014	-1,516	3,016	-735	2,325	3,090
I-III 2015	-1,152	2,858	-1,489	2,491	2,709
IV-VI 2015	-889	3,026	-846	2,306	3,597
VII-IX 2015	-652	3,143	-109	2,246	4,629
X-XII 2015	-1,422	3,452	-609	2,114	3,535
I-III 2016	-1,533	3,443	-1,224	2,312	2,998
IV-VI 2016	-2,003	3,581	-731	2,494	3,341
VII-IX 2016	-2,074	3,354	-1,476	2,183	1,987
X-XII 2016	-2,133	3,366	-133	2,139	3,239
I-III 2017	-1,862	3,971	-1,064	1,452	2,497

בעודף בחשבון השוטף חלה ירידה מ- 3.2 מיליארד דולר ברבעון הרביעי של 2016, ל- 2.5 מיליארד דולר ברבעון הנוכחי. זאת כתוצאה מירידה של כ- 0.9 מיליארד דולר בחשבון ההכנסות הראשוניות וכן מירידה של 0.7 מיליארד דולר בעודף בחשבון הכנסות משניות. הירידה קוזזה חלקית ע"י עליה של 0.6 מיליארד דולר בעודף בחשבון השירותים ובירידה של 0.3 מיליארד דולר בגרעון בחשבון הסחורות.

א.2 חשבון הסחורות והשירותים (לוחות 3, 4, 9 ו-10)

יצוא הסחורות והשירותים, בדולרים שוטפים ובניכוי השפעת העונתיות, עלה ב- 3.5% לעומת הרבעון הרביעי של שנת 2016 והסתכם ברבעון הראשון של 2017 ב-25.4 מיליארד דולר.

יבוא הסחורות והשירותים הסתכם ב- 23.3 מיליארד דולר- בדומה לרבעון הקודם.

הגירעון **בחשבון הסחורות** (לוחות 3 ו-10) - יצוא פחות יבוא, ברבעון הראשון של 2017, בניכוי השפעת העונתיות, הסתכם ב- 1.9 מיליארד דולר, בדומה לגירעון ברבעון הקודם, שהסתכם ב- 2.1 מיליארד דולר.

נתוני היצוא והיבוא של סחורות במאזן תשלומים כוללים את הסחר עם הרשות הפלסטינית והתאמות מאזן תשלומים נוספות לנתוני סחר חוץ (בהודעה מתפרסם לוח המפרט את התאמות נתוני יצוא ויבוא סחורות, על פי סחר חוץ, להגדרות מאזן תשלומים - לוח מס' 10).

יצוא הסחורות, בניכוי השפעת העונתיות, הסתכם ברבעון הראשון של 2017 ב- 14.6 מיליארד דולר בהמשך ל- 14.3 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

יבוא הסחורות נשאר ברמה של הרבעון הקודם והסתכם ב- 16.4 מיליארד דולר, מזה: היבוא הביטחוני היה 0.6 מיליארד דולר. יוזכר שערך יבוא הסחורות אינו כולל את הוצאות הובלת הסחורות לישראל וביטוחם (הנכללים בחשבון השירותים). העודף **בחשבון השירותים (לוחות 4 ו-9)** ברבעון הראשון של 2017 - לאחר ניכוי השפעת העונתיות - הסתכם ב- 4.0 מיליארד דולר, אחרי עודף של 3.4 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

יצוא השירותים הסתכם ב- 10.8 מיליארד דולר - בניכוי השפעת העונתיות.

יצוא שירותים עסקיים אחרים המהווה כ- 76% מתוך סך יצוא השירותים - לאחר ניכוי השפעת העונתיות- ברבעון הראשון של 2017 הסתכם ב- 8.3 מיליארד דולר, לעומת 7.8 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

שירותים עסקיים אחרים כוללים שירותי תוכנה ומחשוב, שירותי מחקר ופיתוח, תקשורת, שירותי הנדסה, תמלוגים, עמלות ושירותים אחרים. בנוסף, כלולים גם תקבולים מחו"ל כתוצאה ממכירת חברות הזנק ישראליות (Start-up) לתושבי חו"ל- יצוא זה כלול בענף המו"פ של שירותים עסקיים והסתכם ברבעון הראשון של השנה ב- 748 מיליון דולר, בהשוואה ל- 394 מיליון דולר ברבעון הקודם.

יצוא שירותי התיירות - לאחר ניכוי השפעת העונתיות וללא הוצאותיהם של עובדים זרים בישראל- הסתכם ברבעון הראשון של השנה ב- 1.4 מיליארד דולר.

יצוא שירותי הובלה ותחבורה - בניכוי השפעת העונתיות - הסתכם ב- 0.9 מיליארד דולר ברבעון הראשון של 2017, דומה לרמתו ברבעון הקודם.

יבוא השירותים, לאחר ניכוי השפעת העונתיות, הסתכם ב- 6.8 מיליארד דולר ברבעון הראשון של 2017, דומה לרמתו ברבעון הקודם.

יבוא השירותים העסקיים האחרים - שמהווה כ- 46% מסך כל יבוא השירותים- הסתכם ב- 3.1 מיליארד דולר- עליה של 4.4% לעומת הרבעון הקודם.

יבוא שירותי תיירות ברבעון הראשון של 2017- בניכוי השפעת העונתיות - הסתכם ב- 1.7 מיליארד דולר, ירידה של 3.4% בהשוואה לרבעון הקודם.

יבוא שירותי הובלה ותחבורה ברבעון הראשון של 2017 הסתכם ב- 1.7 מיליארד דולר, בדומה לרבעון הקודם.

א. 3. חשבון ההכנסות הראשוניות (בגין השקעות פיננסיות ושכר עבודה) (לוח 5)

חשבון זה מורכב מהכנסות של תושבי ישראל בגין השקעות פיננסיות בחו"ל (תקבולי ריבית, דיבידנדים ורווחים שלא חולקו), ועבודה שכירה של תושבי ישראל בחו"ל בניכוי הכנסות של תושבי חו"ל מהשקעות פיננסיות ועבודה שכירה בישראל.

חשבון ההכנסות הראשוניות, בגין השקעות פיננסיות ושכר עבודה, בניכוי השפעת העונתיות, הסתכם בגירעון של 1.1 מיליארד דולר ברבעון הראשון של 2017.

חשבון ההכנסות נטו בגין השקעות פיננסיות: הכנסות מהשקעות תושבי ישראל בחו"ל בניכוי הכנסות תושבי חו"ל על השקעותיהם הפיננסיות בישראל - הסתכם בעודף של 165 מיליון דולר ברבעון הראשון של 2017.

הכנסות תושבי ישראל מהשקעות פיננסיות בחו"ל - בניכוי השפעת העונתיות- הסתכמו ב-2.5 מיליארד דולר ברבעון הראשון של 2017. הכנסות תושבי חו"ל מהשקעותיהם הפיננסיות בישראל - בניכוי השפעת העונתיות - הסתכמו ב- 2.3 מיליארד דולר ברבעון הראשון של 2017 אחרי הכנסה של 1.8 מיליארד דולר ברבעון הקודם. חשבון ההכנסות בגין תשלומים לעובדים שכירים - הכנסות מעבודה של ישראלים בחו"ל בניכוי הוצאות על עבודה של זרים בישראל - הסתכם בגירעון של 1.2 מיליארד דולר ברבעון הראשון של השנה.

א.4 חשבון ההכנסות המשניות (העברות שוטפות) (לוח 6)

חשבון ההכנסות המשניות ברבעון הראשון של שנת 2017, לאחר ניכוי השפעת העונתיות, הסתכם בעודף של 1.5 מיליארד דולר - לאחר ממוצע של 2.3 מיליארד דולר בארבעת הרבעונים הקודמים.

ב. חשבון ההון (לוח 6)

העברות ההון נטו לישראל ברבעון הראשון של 2017 הסתכמו ב-0.3 מיליארד דולר.

ג. החשבון הפיננסי (לוחות 7 ו-11)

1.1 כללי

החשבון הפיננסי כולל את העסקאות הפיננסיות בין תושבי ישראל לתושבי חו"ל, ואינו כולל שינויים בערך הנכסים הנובעים מתנדודות בשערי החליפין או במחירי הנכסים המוחזקים.

לוח ב. התפתחות החשבון הפיננסי
מיליוני דולרים, נתונים מקוריים

תנועות פיננסיות נטו					השקעות תושבי חו"ל בישראל					השקעות תושבי ישראל בחו"ל					
I-III 2017	X-XII 2016	VII-IX 2016	IV-VI 2016	I-III 2016	I-III 2017	X-XII 2016	VII-IX 2016	IV-VI 2016	I-III 2016	I-III 2017	X-XII 2016	VII-IX 2016	IV-VI 2016	I-III 2016	
-335	-1,391	5,264	-1,496	-1,208	1,343	3,571	2,796	2,690	2,846	1,008	2,180	8,060	1,194	1,638	השקעות ישירות השקעות בניירות ערך סחירים (1)
2,314	2,731	-3,549	776	-1,539	1,716	-1,332	4,283	-1,632	1,923	4,030	1,399	733	-856	384	השקעות אחרות (2)
481	866	1,279	-1,575	85	178	2,367	-325	910	-231	659	3,233	954	-665	-146	יתרות מט"ח בחו"ל
3,712	1,686	1,305	2,516	3,023						3,712	1,686	1,305	2,516	3,023	סך כל ההשקעות
5,711	3,424	3,998	109	688	3,236	4,606	6,754	1,968	4,538	8,948	8,030	10,752	2,077	5,225	

(1) כולל מכשירים פיננסיים נגזרים נטו- בצד הנכסים

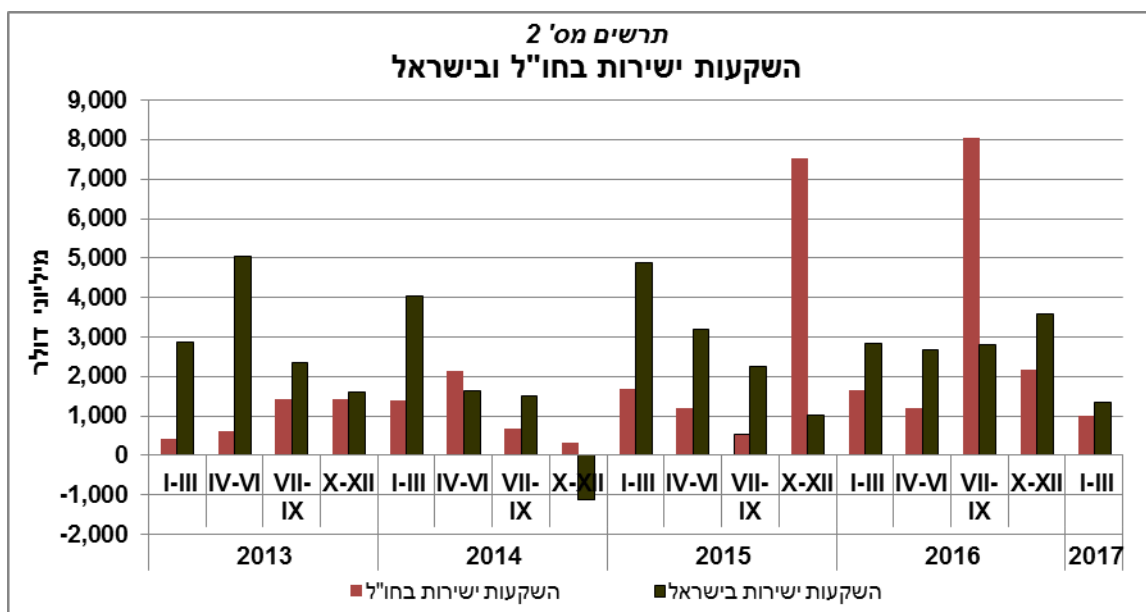
(2) בחשבון זה נכללים: הלוואות, מזומנים ופקדונות, אשראי מסחר, נכסים או התחייבויות שלא נכללים בסעיפים האחרים

2.2 השקעות ישירות

השקעות ישירות מאפשרות למשקיע לקבל זכויות הצבעה במועצת המנהלים ולהשתתף בניהול החברה. השקעות אלה כוללות - בנוסף להון מניות - גם רווחים שלא חולקו והון אחר המושקע בחברות עסקיות, כגון הלוואות בעלים.

ההשקעות הישירות של תושבי ישראל בחו"ל עלו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-1.0 מיליארד דולר, לעומת עלייה של 2.2 מיליארד דולר ברבעון הרביעי של 2016.

ההשקעות הישירות של תושבי חו"ל בישראל עלו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-1.3 מיליארד דולר לאחר עלייה של 3.6 מיליארד דולר ברבעון הרביעי של 2016.

ג.3 השקעות בניירות ערך סחירים

עליה של 4.0 מיליארד דולר בהשקעות נטו של תושבי ישראל בניירות ערך זרים סחירים, ברבעון הראשון של שנת 2017 לאחר עליה ממוצעת של 0.4 מיליארד דולר בארבעת הרבעונים הקודמים.

עלייה של 1.7 מיליארד דולר בהשקעות נטו של תושבי חו"ל בניירות ערך ישראלים סחירים, ברבעון הראשון של שנת 2017 לעומת ירידה של 1.3 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

ג.4 השקעות אחרות

חשבון זה כולל הלוואות, מזומנים ופיקדונות, אשראי מסחרי ונכסים או התחייבויות שלא נכללים בסעיפים האחרים של החשבון הפיננסי.

השקעות אחרות של תושבי ישראל בחו"ל ברבעון הראשון של 2017 עלו ב- 0.7 מיליארד דולר, לאחר עליה של 3.2 מיליארד דולר ברבעון הרביעי של 2016.

עליה בהשקעות האחרות של תושבי חו"ל בישראל של 0.2 מיליארד דולר ברבעון הראשון של 2017, לעומת עליה של 2.4 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

ג.5 יתרות מט"ח בחו"ל- עליה של 3.7 מיליארד דולר בנכסי הרזרבה, מזה 3.0 מיליארד דולר תוצאה של

רכישת מט"ח ע"י בנק ישראל.

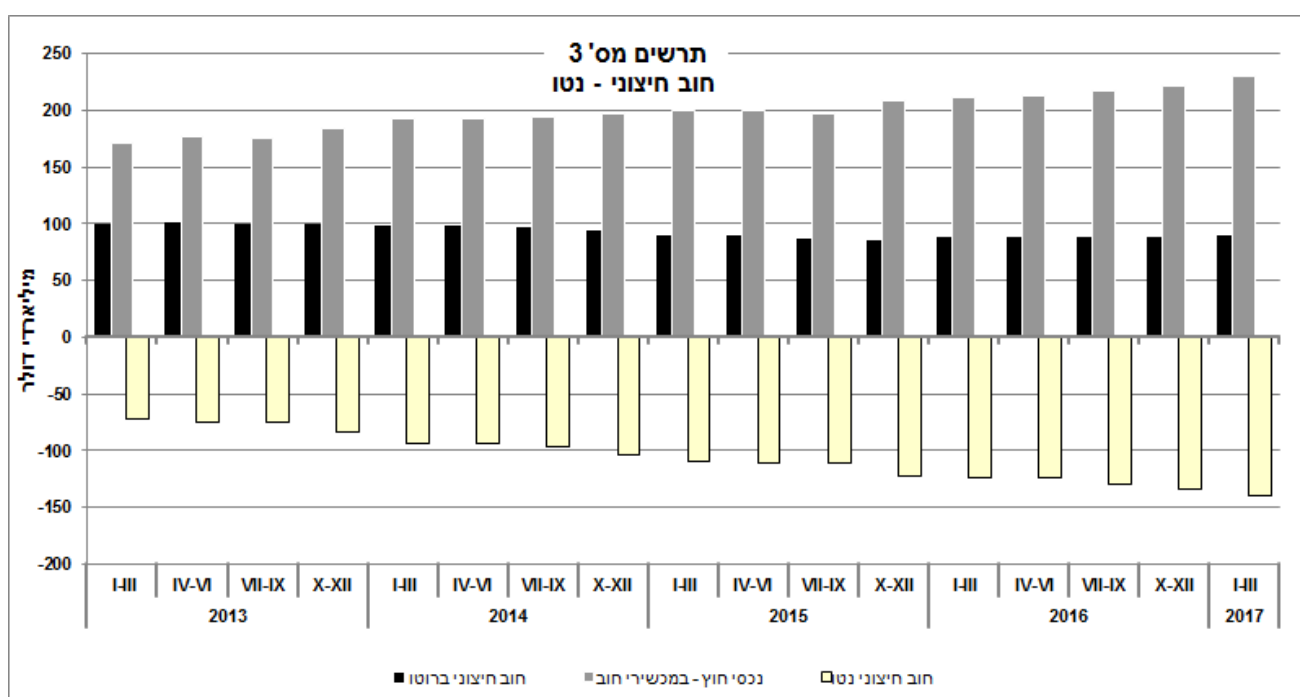
ד. מצבת הנכסים והתחייבויות של המשק כלפי חו"ל (לוחות 8 ו-12)

ד.1 מאזן הנכסים והתחייבויות של המשק כלפי חו"ל (International Investment Position)

בסוף מרץ 2017 הסתכם המאזן בעודף של נכסים על התחייבויות בסך 116.1 מיליארד דולר. נכסי המשק בחו"ל בסוף מרץ 2017 הסתכמו ב- 394.2 מיליארד דולר, זאת לעומת התחייבויות המשק לחו"ל שהסתכמו ב-278.1 מיליארד דולר.

ד.2 החוב החיצוני נטו של המשק: עודף הנכסים על התחייבויות של המשק מול חו"ל במכשירי חוב בלבד (חוב

חיצוני נטו שלילי) הסתכם ב-140.1 מיליארד דולר בסוף מרץ 2017 לעומת 123.7 מיליארד דולר ברבעון המקביל אשתקד.

לתשומת לבם של הקוראים:

- **תיקונים בשנים אחרות - עדכונים במאזן תשלומים ובמצבת הנכסים והתחייבויות של ישראל מול חו"ל (IIP) נעשו החל משנת 1995 ואילך.**
- **יבוא הסחורות כולל אומדן של רכישות טובין של ישראלים מאתרים בחו"ל שלא נכללים בנתוני המכס.**
- **שירותי תיירות- נתוני היצוא והיבוא של שירותי תיירות עודכנו בהתאם לאומדן חדש שחושב ע"י תחום סטטיסטיקה של תיירות. יצוא שירותי תיירות חושב לפי מאפייני התיירים מתוך סקר תיירות נכנסת של משרד התיירות. נתונים אלה משולבים עם מספר התיירים הנכנסים לפי המעברים בגבולות ועם סקרי שירותי אירוח של הלמ"ס. יבוא שירותי תיירות חושב לפי מספר הישראלים היוצאים לחו"ל ומשך ימי שהייה שלהם שם (על בסיס נתוני המעברים בגבולות) ולפי הוצאות התיירים הישראלים בחו"ל (על בסיס סקר הוצאות משקי בית של הלמ"ס).**